

Obsah

Úvod	5
1 Požiadavky na intenzitu rastu jalovic (prof. Ing. Michal Kováč, DrSc. — Ing. Jozef Dvonč, CSc.)	8
1.1 Výživa a kŕmenie jalovic na pasienku	10
1.2 Prechod na pasenie	12
1.3 Prikrmovovanie na pasienku	13
1.4 Kŕmenie vo vysokom stupni teľnosti	13
1.5 Rozdelenie jalovic do skupín	15
1.6 Potreba vody	16
1.7 Kŕmenie teliat objemovým krmivom	17
2 Biologické aspekty reprodukcie jalovic (doc. MVDr. Pavol Šťastný, CSc.)	19
2.1 Morfologické a funkčné závislosti vývoja reprodukčných orgánov	19
2.2 Faktory ovplyvňujúce reprodukciu jalovic	32
2.3 Príprava a selekcia jalovic na reprodukciu	38
2.4 Riadená reprodukcia jalovic	41
2.4.1 Spôsoby vedenia evidencie reprodukčného procesu	43
2.4.2 Indukcia puberty	45
2.4.3 Indukcia a kontrola ruje	46
2.4.4 Superovulácia	47
2.4.5 Synchronizácia ruje	48
2.4.6 Prenos embryí	51
2.4.7 Usmerňovanie gravidity a príprava na pôrod	53
2.4.8 Aktívna kontrola puerperia	55
3 Intenzifikácia výroby krmív na trvalých trávnych porastoch (prof. Ing. Rudolf Holúbek, DrSc.)	57
3.1 Vplyv pratotechnických zásahov na zmeny v druhovom zložení produkcie a v kvalite lúčnych a pasienkových fytocenóz	60
3.1.1 Vplyv hnojenia na floristické skupiny a druhy lúčnych a pasienkových fytocenóz	60
3.2 Vplyv hnojenia na produkciu sušiny lúčnych a pasienkových porastov	70
3.3 Vplyv hnojenia stupňovanými dávkami dusíka na obsah dusíkatých látok a ich formy	77

3.3.1	Zmeny obsahu dusíkatých látok v sušine sena pri stúpajúcej intenzite hnojenia	77
3.3.2	Zmeny obsahu dusíkatých látok v sušine sena v závislosti od počtu kosieb	78
3.3.3	Obsah jednotlivých foriem dusíkatých látok a ich vplyv na kvalitu porastu	80
3.4.	Vplyv hnojenia na obsah minerálnych látok v sušine sena trvalých trávnych porastov	85
3.4.1	Zmeny obsahu fosforu	85
3.4.2	Zmeny obsahu draslíka	87
3.4.3	Zmeny obsahu vápnika	89
3.4.4	Zmeny obsahu horčíka	90
3.5	Optimalizácia hnojenia — výpočet výnosovej krivky ekonomickej a energetickej optimalizácie hnojenia trvalých trávnych porastov	92
3.6	Budovanie pasienkových areálov a organizáci pasenia jalovic	99
3.6.1	Perspektívy pasienkárstva	99
3.6.2	Organizácia pasenia jalovic	101
4	Nové smery riešenia krmovinovej základne pri odchove jalovic (prof. Ing. Rudolf Holúbek, DrSc.)	107
4.1	Úlohy vo výrobe objemových krmív	107
4.2	Porovnanie úrod bielkovín a ich kvality vo vybraných plodinách	109
4.3	Optimalizácia štruktúry krmných plodín na ornej pôde	112
5	Zmeny obsahu živín a výživnej hodnoty pasienkových porastov počas spásania (doc. Ing. Ladislav Kabát, CSc. — Ing. Jozef Dvonč, CSc.)	118
5.1	Stanovenie koncentrácie živín a energie v pasienkovom poraste počas spásania	118
5.2	Matematicko-štatistické metódy hodnotenia tvorby živín v pasienkovom poraste a programovanie potreby krmív výpočtovou technikou	120
5.3	Regresné krivky vývoja obsahu organických živín a úrody pasienkového porastu	125
5.4	Hodnotenie vzťahu vzájomnej súvislosti obsahu organických živín v pasienkovom poraste	130
5.5	Regresné krivky vývoja obsahu minerálnych látok v pasienkovom poraste	133
5.6	Zmeny základných ukazovateľov výživnej hodnoty koncentrácie živín v pasienkovom poraste znázornené regresnými krivkami	138
5.7	Porovnanie vývoja obsahu živín pasienkového porastu v dlhších a kratších časových intervaloch	142
6	Optimalizácia výživy jalovic pri maštalnom systéme kŕmenia (Ing. Daniel Bíro, CSc.)	146
6.1	Krmovinová základňa pre jalovice	147
6.2	Zloženie krmných dávok	153

7	Využívanie produkčných kriviek tvorby živín a výživnej hodnoty pasienkového porastu počas spásania na zabezpečenie normovanej výživy jalovic (Ing. Jozef Dvonč, CSc.—doc. Ing. Ondrej Herceg, CSc.)	156
7.1	Produkčné krivky tvorby dusíkatých látok a vlákniny v pasienkovom poraste a ich porovnanie s normovanou potrebou pre jalovice	158
7.2	Produkčné krivky tvorby minerálnych látok v pasienkovom poraste a ich porovnanie s normovanou potrebou pre jalovice	164
7.3	Produkčné krivky vývoja obsahu SNL, NEK, KE v pasienkovom poraste a ich porovnanie s normovanou potrebou pre jalovice	171
8	Prikrmovanie jalovic pri zabezpečovaní normovanej výživy a vysokej úžitkovosti (doc. Ing. Ondrej Herceg, CSc.)	176
8.1	Využívanie doplnkových zmesí a tvarovaných krmív na prikrmovanie jalovic na pasienku	178
9	Ekonomicko-organizačné aspekty odchovu jalovic na pasienku (doc. Ing. Jozef Hudák, CSc.)	183
9.1	Organizácia výrobných a pracovných procesov pri odchove jalovic na pasienku	183
9.2	Kolektívne formy organizácie práce a odmeňovania pri odchove jalovic na pasienku	185
9.3	Koncentrácia, špecializácia a kooperácia pri odchove jalovic na pasienku	189
9.3.1	Zásady koncentrácie pri odchove jalovic na pasienku	189
9.3.2	Zásady špecializácie pri odchove jalovic na pasienku	191
9.3.3	Kooperačné pasenie v odchove jalovic	192
9.4	Organizačná a ekonomická štruktúra výroby a energetická náročnosť v procese intenzifikácie odchovu jalovic na pasienku	203
10	Hygienické a zdravotné aspekty odchovu jalovic (doc. MVDr. Jozef Sokol, CSc.)	206
10.1	Požiadavky na hygienu odchovu	206
10.1.1	Hygiena prostredia	206
10.1.2	Hygiena ošetrovania	206
10.1.3	Hygiena výživy	207
10.1.4	Hygiena plemenitby	207
10.1.5	Hygiena pasenia	208
10.1.5.1	Pasienkové ochranné pásmo	208
10.1.5.2	Príprava pasienkov	209
10.1.5.3	Príprava zvierat na pasenie	209
10.1.5.4	Veterinárna starostlivosť	209
10.1.5.5	Opatrenia na pasienku	210
10.1.5.6	Ochrana pred intoxikáciami v priebehu pasenia	210
10.1.6	Hygiena vody	211
10.1.7	Hygiena prepravy a premiestňovanie zvierat	212
10.1.8	Hygiena ustajnenia psov a prevencia ochorení	213
10.1.9	Dezinsekcia	214

10.2 Patogenéza, diagnostika, liečenie a prevencia ochorení	215
10.2.1 Vonkajšie poranenia zvierat	215
10.2.2 Vnútorné traumatické ochorenia	216
10.2.3 Ochorenia vyvolané fyzikálnymi faktormi	216
10.2.3.1 Slnečný úpal a tepelný úpal	216
10.2.3.2 Úrazy elektrickým prúdom a bleskom	217
10.2.4 Metabolické ochorenia	217
10.2.4.1 Akútne zdutie	217
10.2.4.2 Chronické zdúvanie	218
10.2.4.3 Nutričná svalová degenerácia	219
10.2.4.4 Hypomagneziemická tetánia	221
10.2.4.5 Transportná tetánia	222
10.2.4.6 Dysfunkcie predžalúdkov	222
10.2.4.7 Metabolická acidóza	223
10.2.4.8 Metabolická alkalóza	223
10.2.4.9 Zásady preventívnej diagnostiky metabolických a produkčných porúch	224
10.2.4.10 Hromadné ochorenia z nesprávnej výživy	225
10.2.5 Intoxikácie	225
10.2.5.1 Mykotoxikózy	226
10.2.5.2 Účinky fytoestrogénov	227
10.2.6 Parazitárne ochorenia	228
10.2.6.1 Strečkovitosť	228
10.2.6.2 Ovady, muchy, komáre, mušky	229
10.2.6.3 Pasienková kliešťovitosť	229
10.2.6.4 Pľúcna červivosť	230
10.2.6.5 Motoličnatosť pečene	231
10.2.6.6 Gastroenterohelmintózy	232
10.2.6.7 Kokcidióza	233
10.2.6.8 Ďalšie parazitárne ochorenia	234
10.2.7 Nákažlivé ochorenia	235
10.2.7.1 Slintačka a krívačka	235
10.2.7.2 Respiračný syndróm	235
10.2.7.3 Infekčná keratokonjunktivítida	236
10.2.7.4 Salmonelóza	237
10.2.7.5 Trichofýcia	238
Literatúra	239